

KUKMU

Hoyok' sanan' joto koren

Sa,ri boge gate

Suk dukre okte na,pit

Seledok'a,n' usa,rate.

Hoyok' sanan' got,a boehar

Sar, akan baha,

Her,em rasa sa~ote mon'j so

Ema,n' ja~ha~ ta~ha~.

Hoyok' sanan' setak' simrak'

Kuku d,ubur potam

In'ak' ar,an' an'jomkate

Ebhenok'ko sanam.

Hoyok' sanan' boge a,yuric'

Gharon'j ar somaj lahak'

Budh a,kil ar dula,r, jemon

Jaoge j oar bahak'.

Hoyok' sanan' jharna patal

Jud,a,si rear, dak'

Lolo seton' hor,mo jiwi

Jotogen' jia,r, kak'.

Ud,a,k' sanan' serma puri

Isore hoho kana,

Jion khemao horre dina.m

Nonkan' kukmu kana.

Hasage Dhon

Ramjam ato do ekal hud.in', dhiri kocare menak'a. Labar.tem menkea dhiri gar.re. Nasenak' ba.d – ba.iha.r., t.a.nd.i t.ikur khet bar.gere ho~ dhiri, kulhi chat.kare ho~ dhiri, dhiri ar dhir. Baha- sohrae re ho~ dhirigem kolsa tioga. Netar do noakore khon bogete dhiriko la od.okeda, ar bejae t.hik misinte rombr.o rombr.oko rit' od.okeda. Noakoren hor. do ado nia. lasar.he~te~te jaoge ka.mi ho~ko n'ameda, ka.mi ban' n'am jokhec' a.ur.iak' do bako tahe~n kana. Dhiri kol ren t.hika.dar ba.bu do soprot' rod.ot'ko dar.an kana, dhiri menak' ba.d-ba.iha.r.ko ta.n'khi bar.ayeda. Da~r.a~ da~r.a~te Ramjam ato sec'ko rakap' hec'ena. Ramjam reak' khet bar.ge do a.d.i a~t.ko kusiada, ban'ma kathae noakore do sona topa menak'a.

Ado Ramjam atoren hor.ko bujha.u bar.awako kana, metako kanako khet bar.geko lae takote do t.aka ko emakoa, ar ka.mi ho~ko n'am ocokoa, enkathae onkoak' dayate ka.mi doko n'ama. Atoren hor. do ado an'jom bar.akateko menkeda – Hape entet' ale alerele bujha.u bar.alenge. Nond.enko hor. an'jomkate t.hika.kar ba.bu do ado thor.ako bir.ko n'ok'ena. Entet' no~k'o~e nuna.k' din noakore dhiriko lala kana, nonkan katha thor bako an'jom akada. Hor. mit' t.ukuc' ha.nd.iko n'am lekhac'ge t.hika.dar ba.bu bila.n ba.iha.r. jumiko alae akawat'koa. Ar noko copya, ren'gec'te kelan' d.olan' hor., nuna.k' dhocorko uduk'eda? T.hika.dar ba.bu ho~ onkoak' dhocore ghuca.u la.git'te phundiko teareda. Menjon' kanako, Hape se ja.numte ja.numle sok' od.on'a, ado nahak'pe a.ika.ua. T.hika.dar mit'din do ado hasa lala hor. jut.a.u katey a.guket'koa. Ina. ad.epaseren dina.m hilok'ko n'epel hor.ge, ra.u ra.u hasa lalako dhura.uen. T.han' t.han' sad.eyate rohor.

hasare kud.i t.a.mni ar pasna pha.nt.ilok' kana. Ina.katege Ramjamren hor. ho~ adoko n'ir od.on'ena.

Atoren sanam hor.te manako dhura. uena, nako la ocoako kana. Menedako – Ale begor kuli bujha.u kate cedak' khet bar.gepe layet' talea? Lala hor. doko menkeda – T.hika.dar ba.buko hukum akawat'lea. Ina.k'tege T.hika.dar ba.bu ho~ye laha hec'ena are menkeda – T.akale emape kana, a.ur.iak'te do bale layet' tapea. Arho~ mit'tec' ka.mi hor. do t.hika.dare ror.gor.oadea menkedae – Ale senak' khet bar.ge la kate ape ho~cope a.sul lenge. Ale do ape bale manalet'pea, ar ape? T.hika.dar do adoye cagma~gao got'ena, nui hor. ac' sene ror.ket' khan. Ramjamren ma.n'jhi har.am adoye menkeda – Ban' ho, ale do nond.enak' hasa jumi bale la ocoapea, noa hasa jumi tele a.sulok' kana. T.ha.kudar nitok' do a~t. n'o~k'tey menkeda – Ona la.git'tema t.akale emape kan. Ma.n'jhi har.ame menkeda – Ona t.aka do tina.k' dinle joma? T.hika.dar nitok' do mit' sa~tahe~t'teye ror. idikeda – Ape do lelha hor., bape bad.aea, noa dhirite sohor bajarre tina.k' la.t.u la.t.u ka.mi hoyok' kana, lala hor.ko sae kate t.hika.dar do arho~ a~t. n'o~k'teye menkeda – Noa dhirite dalan or.ak', hor d.ahar ka.mire, sor.ok' ar rel laenre lagaok' kana. Ar mase ape boka bohok' do, apeak' kathagepe hudiset' kana.

Ma.n'jhi har.am do nitok' do sojhe n'o~k'tey ten'goyena ar kha.ndri macha ethem katey menkeda – Ale do una.k' la.t.u la.t.u katha do bale bad.aea, ape do nond.enak' dhiri a.khrin' katepe kisa.~r.ok' kana aleak' jumi la bharabhat. kate. Mase et.ak' et.ak' ato reak' khet bar.gepe ceka keda? Ond.e nitok' ja~ha~nak' casge ban' hoyok'a, jage jond.ra, raher., hor.ec' eman hoe bar.ak'kan tahe~na, ona ho~ nitok' do okare? Ba.nuk'a. Noa kathate t.hika.dar do ca.uha.r.ire thapa kede lekae at.kar keda. Ka.mi hor. sec' koyok' kate t.hika.dare menkeda – Ma ho nui dobon jut'got'kaege se, bejaye dalaliyet' kana. Menkhan ka.mijon' hor. ra.ga.u marteko menkeda – Ban'a t.hika.dar ba.bu, ohokeale, Ma.n'jhi har.am t.hikgeye men akada. Aleak' khet bar.ge la katepe ba.r.ic' cabaket' talea. Ma.n'jhi har.am do a.d.i ile n'amket'a are menket'a – Noko t.hika.darge abokoak' khet bar.ge buru d.un'griko ba.r.ic'et' kana, lakh lakh t.akako kamaoet' kana, noko do mit' mot ria.u rajot. katebon laga n'irkoa. Ma.n'jhi har.amak' noa katha an'jom

kate onko ka mijon hor doko menkeda – Ma nui t hika dar do sabepe ar lebedepe. Noa katha an'jomkate t hika dar do gar pac' gur puc' ocogok' tuluc' bira mpa t e da r keda.

Tuma l- Ka hni Mala

Sa ri Gogo

Uni ge sa ri gogo

Okoe do bedon kosto te nawa sirjone emok' kan

Uni ge sa ri gogo

okoe do gidra harak' ar kete c' la git' hirla toa dare

Uni ge sa ri gogo

Okoe do n'ut n'inda i gungut' ko ac'ren gidra ko

Uni ge sa ri gogo

Okoe do lolo ar rear re jomak'e tear setak' re

Uni ge sa ri gogo

Okoe do sapr ao kate gidra i kul kae school te

Uni ge sa ri gogo

Okoe doe ta n'gi akat' gidra rua r okte

Uni ge sa ri gogo

Okoe do rua haso ar duk re sore tahe~n bohok' t hen

Uni ge sa ri gogo

Okoe do duk gharon'j re rear, jharna dak' kane.

Toyo Ar Ta_rup'

Ta_rup' do uniak' ona ic' n'eltey hahar_ayena, bae jiwí dar_eada. Ado mit' din doe kuli kedea, sanam lajao botor deakate, metae kanae – Hena bha_gna., am do bhala cekate onka pond. dom dak'sec' eda? Toyo thor a_d.i ca_mkur ar calak janwar kanako, mit' gha_r.i hudis n'ok' kate totka ga_dur tuluc'e la_iadea, metae kanae – Ia. mamo, ma_n'jhi koak' kha.ra.ire a_d.i uta_r janheko mand.a d.a.n' akada, in' do dinge con' ona tegen' kedogok' kan. Ado ta_rup' ho~ a.yup' jokhec' do senkate mar bhagetey lapet'jon' ma, jom kedae, ekal jom dir_idan'ena, t.amak tanak' leka lac' do phula_uen taea. Ado cet'bam men, dosar hilok' do ado ekal bogete dak'sec' hor redo jolon kedea, khila_u akade lekae a_ika_u keda.

A_d.i kot.otey dak'sec' keda, kutha_u kutha.uteye dak'sec' keda, ekal bajage. Ado ta_rup do toyo cet' ho~ ban'e men bar_awadea. Ar note toyo do dinge gha~se ir a.guia, bha.ria.tey gok' a.guia, a.gu jokhec'e bakhe~r.a, nonkae mena – “ Likit' cikit', likit' cikit', ajke dudh khabo, dudh khabo.” Ar or.ak'e set.erlen khan bha.ria. reak' gha~se gid.i goda, merom en'ga t.hene n'ir sen godok'a. Senkate merom hopon leka thukr.a_u katey nunu goda, ar lebet' cand. kate cu~yu~t' cu~yu~te nunu jon'a. Ar note ta_rup' do andha rege menaea, arho~ pa.hil lekae kuli rua_r. kedea, cet' jomte onka pond. doe dak' sec'eda mente.

Toyo ho~e la_i rua_r.adea, metadeae – Ia. mamo, hane jha~o ghut_ure bhagete jha~o dhiri, ona jom mase bhala nia_dom do. Ado ta_rup' nia_dom ho~ ekal lac' perece' jom keda, ekal jel kut.i tanak' leakage. N'elme se ado dosar hilok' do ta_rup' do ekal boge dak' sec' hor do get' kateye sira. soro uta.rena. Hor.ko men sikte, uniak' taras an'jomte bir bururen jib- jia.liko, ce~r.e~ ciprut'ko ho~ ko botor uta.rena. Nia. dom do ado ta_rup' do a_d.i a~t.e edreyena, tobe toyo

t.hen do nase ho~ bae sodor let'a. Hudis kedae, Hapese bhalan' ta~r.a~gok'a, n'ela.n' cet' jomte una.k' doe itilok' kana. Ado sa.rige ona hudis leka ta~r.a~k' kate toyoak' sanam targhare n'elket' taea are guna.nena, Hape am do mon'jte er.e reak' kur.a.i dolan' emama.

Ado sa.rige n'elme, ta.rup' do toyo bae tahe~kan jokhen uniak' d.eratey senena ar ekal uni merom mam khal jom kedetae, eken jan' kate kad.ec'ko tey t.end.ar ot.o kadea. Ar harta tey dalop' kadea. Toyo do bacha, din hilok' leka gha~s irok' khone rua.r. hijuk' kana, enec' enec'te, are bakhe~r.eda: " Likit' cikit', likit' cikit', ajke dudh khabo, dudh khabo" N'el n'am kedetae merom mae isir. akat', ado a.d.i usa.rae mengot' keda," Ehe, tehen' gogo doe landa darama.n' kana." Ado kusite gha~s gid.i tora nin dara leakage n'ir senkate ekalte thukra.u got' kadea. Thukra.u kede mae eken jan' har.hur.e bhinda.r.ena. Ado a.d.i a~t.e ma~ya~k' muyu~k'ena. Rak' me~t'a~ha~ ket'ae, are bujha.u keda je noa do ta.rup' mamon'gey ka.ituk akada. Din hilok'in' er.e ledea, ona reak' kur.a.ige tehen' doe n'am ocokidin'a.

AOL MUN' (Pat_h-6)

Ra.ska. do casbas babot reak' puthiye hataokeda. Ra.ska. do noa puthiye par.haok' kan tahe~kana. Noa puthire olakan tahe~kana: Mit' lekan a.d.i bhage mun' menak'a. Ona do aol mun' kana. Aol mun' do ar mun' khon a.d.i bhagea. Ra.ska. do Sumie metadea, " In' do mit't.ec' casbas babot reak' puthin' par.haok' kana. Noare olakana: Mit' lekanak' a.d.i bhage mun' menak'a. Ona do aol mun' kana. Ona do aboak' mun' khon bhagegea."

Sumie kulikedea, " Aol mun' do ar mun' khon cedak' bhagea?" Ra.ska. do puthiye par.haokeda. Casbat babot puthire olakana: Aol mun' do a.d.i usa.ra.belek'a. Aol mun' do et.ak' mun' khon usa.rage.belek'a. Aol mun' do bar.candorege.belek' kana. Et.ak' lekanak' mun' do pe.candor

belek' kana. Aol mun' do usa.ra belek kana. Ona reak' phosol do bar candoregem get' dar.eak'a. Ona reak' phosol do usa.ra belek'a. Ona ia.te mit't.en arho~ phosolem rohoe dar.eak'a. Ona ia.te usa.ra belek' do a.d.i bhagea. Tinre ona doko get'et' kana, tobe khan et.ak' phosolem rohoe dar.eak'a. Aol mun' reak' dana do la.t.ugea. Sumie menkeda, " Noa do a.d.i besa. Noa reak' dana do la.t.ugea." Ra.ska. do arho~ casbas puthiye par.haokeda. Puthire olakan tahe~kana: Aol mun're a.d.i d.her dana tahe~na. Ona et.ak'ak' khon d.herge dana do tahe~na.

Aol mun' do otre la.git' a.d.i bhagea. Mun're do son leka jo hoyok' kana. Sonre jo hoyok' kana. Jo akan ka.t.ic' darete ote gobraet' kana. Jo akan ka.t.ic' dare do ot a.lu la.git'e gobraoet' kana. Jo akan ka.t.ic' dare do ot guhum la.git'e gobraoet' kana. Aol mun' do ot la.git' a.d.i bhagea. Aol mun' phosol do bar candorege belek' kana. Phosol get' tayom a.lum rohoe dar.eak'a. Mun' phosol get' tayom guhumem rohoe dar.eak'a. Phosol belelenre guhum reak' dana de ba.r.ti la.t.uk'a. A.lu phosol ho~ bes hoyok'a. Sumie kulikedea. " Aol mun' reak' ita. do oka khonem n'ama?" Ra.ska. do puthiye par.haokeda. Casbas babot puthire olakan tahe~kana: Aol mun' reak' ita. do sarkari godam khon hataome. Ra.ska.e menkeda, " Noa bochor in' do aol mun' in' rohoea. In' don' n'ela aol mun' reak' dana do la.t.uk'a. In' don' n'ela ona do bar cando bhitrirege benaok'a. In' don' n'ela mun'te otre a.lu do a.d.i la.t.uk'a." Ra.ska. do sarkari ita. godam teye calaoena. Uni do ba.buye metadea, " In' do aol mun' ja.rur.a.n' kana." Ba.bu doe menkeda, " Tina.k' ser mun' ja.rur.a?" Ra.ska. doe menkeda, " In' do aol mun' rohoe sanaedin' kana. In' don' n'ela ona do bar cando bhitrire tearok'a. In' don' n'ela ona a.lu a.d.i d.her hoyok'a." Ra.ska. do gel ser aol mun'e hataokeda. Uni do gel ser aol mun'e rohoekeda. Bar cando bhitrirege ona do beleyena. Tinre beleyenaunre uni do phosole get'keda. Mun' phosol do a.d.i d.her hoena.

Ona reak' dana do a.d.i la.t.u hoena. Tobe khan ona khetre Ra.ska. do a.luye rohoekeda. A.lu phosol do a.d.i d.her hoena. A.lu ho~ a.d.i la.t.u la.t.u hoena. Ad.epaseren hor.koak' a.lu khon d.her la.t.u hoena. Ad.epaseren ko kulikedea, " Amak' a.lu do cekate a.d.i la.t.u la.t.uen? Amak' mun' do cekate una.k' usa.ra hoena?" Ra.ska.e menkeda, " In' do casbas babot reak' puthin' par.haokeda." Onare

olakan tahe~kana: Aol mun' a.d.i mon'j hoyok' kana. Aol mun' bar cando bhitrirete belek' kana. Ona do joakan ka.t.ic' dare kana. Ona reak' jo do a.d.i la.t.ua. Jo akan ka.t.ic' dare te hasa do gobraok' kana. Am do ona bar cando tegem get' dar.eak'a. End.ekhan et.ak'ak' phosolem rohoe dar.eak'a. In' do sarkari godam ten' calaoena. In' do gel ser aol mun' in' kirin' keda. In' do onan' rohoekeda. Bar cando bhitrirete beleyena. Ona reak' jo do a.d.i la.t.u tahe~kana. Ado onan' get'keda. Mun'te ot do gobraoena. In' do a.lu in' rohoe keda. Ape do pen 'el dar.eak'a in'ak' a.lu tina.k' la.t.ua.

Ad.epaseren hor.ko menkeda, " Ra.ska. am do casbas babot reak' puthi ale par.hao an'jomaleme. Am do a.d.i husia.r hor. kanam. Ale ho~ husia.rok'le khoj kana." Ona ia.te Ra.ska. do casbas babot reak' puthi onkoe par.hao an'jomat'koa. Uni do ad.epaseren hor.ko casbas babot reak' puthiye par.hao an'jomako kan tahe~kana. Ad.epaseren hor. do aol mun' akoak' khetreko erkeda. Onate khet do gobraoen takoa. Ar atore a.d.i d.her dhon hoena.

Tanorre Santalkoak' Orak' Duar Raput' Keda Jumi Hundar Ko

Tanor re santal koak' jumi do_kho_l la_git' n'inda. okte a.d.iba.si koak' orak' duar ko kulup' kate raput' reak' ghot.na ghot.ao akana. Khobor n'am tayom Tanor thana ren polis ghot.na tha.~i re se_nkate poristhiti ko do_e samal keda ar banar do_l ren hor. ko ante thana re dupur.up' n'apam kate mat. me_t. rean' ko kurumut.u keda me_nkhan ban'ko dar.eada. Noa kah.tir santal ato re a.d.i bho_r.o_k' se bo_to_r do_he_c' par.ao akana.

Ona tot.ha. ren hor. ko t.hen kho_n bad.ae n'amena, Tanor- Manda upa.jil reak' a.d.epase Chaubaria hat.ia. reak' da.khin nakha metak'me Tanor upa.jila. reak' talare Malsira santal ato re a.gil hapr.am koak' jumire orak' duar benao rakap' kate giribasok' kan tahe~kane Moss Murmu ren kor.a Deben Murmu. Calaoen Budhbar n'inda. Tanor upa.jila. reak' Malsira ato ren Sorif Ali ren kor.a Hamidur Rahman ar uniren boeha selet' amdaj 25/30 got.en hor.ko t.hen'ga, ha.sua., ka.ida. selet' aema lekanak' ha.tia.r ante n'inda. 1 baja okte Malsira a.d.iba.si santal atote he_c' kate ato ren jo_to_ hor.koak' duar sin' kate Som Murmu ak' orak' raput' ko ehop'ena. Un okte polis ko bad.ae ocoket'ko khan, Tanor thana ren Sub Inspector (SI) Nizam force ghot.na tha.~i rey idi tora ket'koa ar ghot.na sa~o jopor.ao menak' ko 4 hor.ko at.ok' ket'koa ar tayomte do_e ar.ak' kat'koa. Ghot.na hoe akan kho_nge jumi hund.a.r hor. Hamidur do_ Deben Murmu a.d.i lekatey dho_mkaoede kana. Hamidur ak' dho_mkaote a.d.i bo_to_r re menak' koak' sanam santal a.d.iba.si ko.

Noa babotre Hamidur Rahman do_e la.ikedda, in' do_ Deben Murmu ren boeha t.hen khonak'ge nia.m ar a.n manao kate jumi do_n kirin' hatao akada. Ona jumi hatao reak' kurumut.u ehop'en khan, mobile phone do_e bond do_ho keda. Tanor thana ren bharapon kormokorta Rakibul Hasan do_e me_nket'a, Khobor n'am tayom torage Kamargaon union porisod (up) ren dayik re menae kade Sub Inspector (SI) Nizam Uddin do_ ghot.na

tha.~ire se_nkate sanamak' do_e samal ket'a. Arho~e bad_ae ocokeda, noa babotre mima.n'sa la.git' a.n reak' bebostha hatao reak' da.yik do_em hoeakana.

Tuma_l- Ipnews.com

Boeha Sulukre Tahe~n

Mit't_en hor_ren ponea hoponko tahe~kantaea. Onko hopontae do ako akoge a.d.iko ka.pha.ria.uk'a kan tahe~kana. Akoren apat do a.d.iye bujha_uat'koa. Enho~ bako suluklena. Onate onkoren apat a.d.iye bhbnak'kan tahe~kana. Mit' din do mone monete nonka hudis t.hikket'a. Eken mocate do ohoko bujha_ulea. Bickom ka_miten' uduk'ako khan ka.pha.ria.uk' doko ba.gia. Khange uni do ac'ren hopon ac' t.hene hoho sorket'koa; ar tin ud_i t.hen'gae a.gu ocoket'koa. Ar onako a.guket'khan, mit'reye tol bojha ocoket'koa.

Khange apattako do ona bojha t.hen'ga maran' hopon tae ra.k'put'e metadea. Uni do hako pako ona tol- bojha t.hen'ga banar tire dene banar tite dene banare sap'got'ket'a, ar talareye lebet'ket'a, ar kukuc'ateye orket'a. Menkhan bae let.ec' dar_eada. Uni hor_ do nonkage joto hopontae ra.k'pute metat'koa. Menkhan okoe ho~ bako ra.put' dar_eat'a. Thakao cabaenako. Khange apattako doe metat'koa, " E bet_a nonkate do ohope dhejlea, ma nitok' noa bojha t.hen'ga do rar_aepe," Adoko rar_aket'a. Ina_kate uni hor_ do apan a.pin mimit' got.ec'e sap' ocoket'koa ar ra.k'pute metat'koa. Ado a.d.i algate t.has t.husko ra.put' got'ket'a.

Khan uni doe metat'koa, " N'elpe bet_a nonka leka ape ho~ mit' mom arm it' jomkao ar sulukrepe tahe~n khan aperen ba_iri ohoko t.asak' dar_elepea. Menkhan nonkagepe ka.pha.ria.uk' khan, ar bape sulukok'khan, sanam t.henpe posr_a man'gal ocok'a." Ado enhilok'khon onko hopontae do ka.pha.ria.uk'ko ba.giket'a, ar sulukteko tahe~yena.

Dak' Do Dhone A.tu Idiet' Kana (Pat.h-5)

Ra.ska. do puthi par.haokateye landayet' tahe~kana. Sumie kulikede, " Am cedak'em landayet' kana? Ra.ska.e menkeda, " Noa puthire olakana: Dak' do dhone a.tu idiet' kana." Sumi ho~e landakeda. Uni doe kulikede, " Oka lekate dak' do dhone a.tu idiet' kana?" Ra.ska.e menkeda, " Dak' do in'ak' has aye a.tu idiet' kana. Phosol do hasare hoyok' kana. Hasa do in' dhone ema.n' kana." Noa lekare dak' do dhone a.tu idiet' kana." Sumie kulikede, " Alan' do hasa a.tuk' khon cekatelan' rukhia.ya?" Ra.ska. do ar ho~ puthiye par.haokeda. Puthire olakan tahe~kana: Tinre ot do darsa~r.ge tahe~na unre hasa do a.tuk' kana. Darsa~r. otre do nala benaok' kana.

Sumie menkeda, " Alan'ak' mit't.en khetre nala benao akana." Ra.ska.e menkeda, " Judi dak' do alan'ak' dhone a.tu idikeda. In' don' par.haoa nala cekaten' met.a.o dar.ekea." Ra.ska. do ar ho~ puthiye par.haokeda. Puthire olakan tahe~kana: Judi ot darsa~r.ge khan ona do pind.ha.te ar.eme. Pind.ha. reak' gor.ote darsa~r. do met.aok'a. Pind.ha. reak' gor.ote hasa ban' a.tuk'a. Darsa~r. ot do teran'te si me. End.ekhan dak' do hasa bae a.tu dar.eak'a. End.ekhan dak' do nala bae benao dar.eak'a. Ita. do pantere rohoeme. Ita. do teran' teran' pantere rohoeme. Ra.ska.e menkeda, " Abo do adomak' ita. pantere bo rohoeda. Menkhan abo do joto ita. pantere rohoe ja.rur.kan tabona. In' do nia. bochor darsa~r. otre son in' rohoea. Pind.ha. reak' gor.ote darsa~r. met.aok'a. In' do darsa~r. ot teran' teran' in' siya. End.ekhan in' do son ita. panteren' rohoea. End.ekhan dak' in'ak' hasa bae a.tu dar.eak'a." Sumi do landawateye menkeda, " End.ekhan dak' do alan'ak' dhon bae a.tu dar.eak'a." Ra.ska. do darsa~r. ot pind.ha.teye ar.ekeda. Ra.ska. do khet teran' teran'te sikeda.

Ra.ska. do sone rohoekeda. Ra.ska. do son teran' teran'e rohoekeda. End.ekhan dak' do hasa bae a.tu dar.eada. Ar dak'te hasa do cet'ge

ban' a.tulena. Ar dak'te nala ban' benaolena. Ja.r.i dak' do khetre tahe~yena. Ad.epaseren hor.ko do Ra.ska.wak' khet ko n'elkeda. Ra.ska.e menkeda, " Ja.r.i dak'te aboak' dhon do a.tuk'kan tahe~kana. In' do puthin' par.haokeda. Puthire olakan tahe~kana: Darsa~r. ot do pind.ha.te gor.o emak'me. Pind.ha. reak' gor.o te darsa~r. met.aok'a. Khet do teran' teran' si me. Son do pantere rohoeme. Ona ia.te in' do khet pind.ha. reak' gor.on' emat'a. Ona ia.te in' do khet teran' machan' sikeda, Ona ia.te in' do son panteren' rohoekeda. Nitok' dak' do in'ak' hasa bae a.tu dar.eak'a. Ad.epaserenko landakeda. Ad.epaseren menkeda, " Ra.ska. do husia.r hor. kanae. Uni doe par.hao dar.eak' kana. Uni do dhone arjaoet' kana. Abobo kusigea uni do aboren sarpon'c kanae." Ra.ska. doe landakeda.

Uni doe menkeda, " Am do amak' darsa~r. khet pind.ha.te gor.o emak'me. Pind.ha. reak' gor.ote darsa~r. met.aok'a. Khet do teran'te si me. Ita. pantere rohoeme. End.ekhan amak' dhon bae a.tu dar.eak'a."

KUKMU~ RA_NI

In' ren menae kukmu~ ra.ni

N'utum tae do Suru Dha.ni.

Jaogin' n'apam ja.pit' okto

In' do uniren a.d.i bhokto.

Aenom kajar me~t kut.i

Golap baha tae ron' lut.i.
Lutur re tae jha.mkur pagra
Uni la.git' in'ma pagla.
Hot.ok' re tae toa mala
Tire tae sona bala.
Mu~ tae ma meru t.hont.a
Ona n'elte in'ma kon'ka.
Landa tae ma muluc' muluc'
Sa.n'gin' khonin' n'ele polok' polok'.
Mut.ha.n tae ma a.d.i cor.ok'
N'el lekhanem a.d.i bhor.ok'.
Ror. tae ma kenec' dor.ec'
Ra.ska. monre kedec' kedec'.
Ben'get' tae ma dula.r. perec'
N'apam toralin' cok' cerec'.
Nui monren kukmu~ ra.ni
Tis bae hoyok' in'ren sa.ri juri.

Ra_ska_ Do Sahan La_git´ Dareye Rohoeda (Ponak´ Porbo)

Ra_ska_ do khobor kagoje par_haok´ kan tahe~kana. Sumi doe kulikedea, “ Am do khobor kaojre cet´em par_haoeda?” Ra_ska_ doe menkeda, “ Khobor kagojre olakana: Sahan la_git´ dare rohoe ja_rur_a. Judi am t_hen aema sahan menak´ khan. Tobe khan am do guric´ reak´ khot otre gid_i dar_eak´a. Guric´ reak´ khot do phosol la_git´ a_d_i besa. Sahan la_git´ dare rohoe me.” Ra_ska_e menkeda, “ Alan´ t_hen ot menak´a. Ona khet do ban´ gobrawa.” Khobor kagojre olakana: Kom gobrao otre sahan la_git´ dare rohoeme. Abo do sahan la_git´ darebon rohoe dar_eak´a. Khobor kagojre noa ho~ olakana: Gabla do sahan la_git´ a_d_i bhage dare kana. Gabla do a_d_i usa_ra darek´a. Ona ia_te sahan la_git´ gabla rohoeme.

Khobor kagojre noa ho~ olakana: Nim ho~ sahan lagit´ a_d_i bhage dare kana. Nim dare ho~ a_d_i usa_ra darek´a. Nim dare do umul la_git´ ho~ besgea. Ni mar gabla dare rohoeme. Ul dare rohoeme. Ul dare te ho~ a_d_i bes umul hoyok´ kana. Ona reak´ jo ho~ a_d_i besa. Ra_ska_ do khobor kagijreya par_haokeda. Khobor kagojre olakan tahe~kana: Gel din tayom dare rohoe reak´ mit´ din hoyok´a. Nim, gabla ar ul dare rohoeme. End_ekhan Ra_ska_ do ad_epaseren hor_ko la_git´ khobor kagoje par_haokeda. Khobor kagojre olakan tahe~kana: Gabla nim sahan la_git´ a_d_i besa. Nim ar ul umul la_git´ a_d_i besa. Dare rohoe la_git´ mit´ din hoyok´a. Gel din tayom dare rohoe din hoyok´a.

Ra_ska_ do ac´ ad_epaseren hor_e metat´koa, “ Abo joto hor_ dare rohoe dinre dare bon rohoea.” Khobor kagoje menet´ kana, Sahan la_git´ dare hoyok´ ja_rur_ kana. End_ekhan am do khetre guric´ reak´ khotem gid_i dar_eak´a. Guric´ reak´ khot khetre la_git´ a_d_i besa. Kom gobrao otre abo do dare bon rohoea. Dare khon abo do sahan bo_n´ama. Khobor kagoj noa ho~e menet´ kana, Gabla dare khon a_d_i mon´j sahan hoyok´ kana. Nim dare khon a_d_i mon´j sahan hoyok´ kana. Nim umul do a_d_i jud_a_siya. Ul umul do a_d_i jud_a_siya. Ul jo ho~ a_d_i bhagea. Ad_epaseren renko menkeda, “ Abo do dare rohoe dinre nim darebon rohoea. Abo do dare rohoe dinre ul darebon rohoea. Abo do dare rohoe

dinre gabla darebon rohoea.”

Dare rohoe dinre Ra.ska. do sahan la.git´ dareye rohoekeda. Uni do sahan la.git´ kom gobrao otre dareye rohoekeda. Uni do bar moka osar ar bar moka kha.ndri ghad.lak´e lakeda. Uni do gabla, nim ar ul dareye rohoekeda. Ra.ska. ar uni ad.epaseren hor.ko do ul dare ko rohoekeda. Onko do hor ar.ere ul dareko rohoekeda. Ra.ska. ar uni ad.epaseren hor.ko do nim dareko rohoekeda. Onko do hor ar.ere nim dareko rohoekeda. Onko do nim ar ul dare atoreko rohoekeda. Gel bochor te dare do haraena. Gel bochor tayom hor ar.ere umul ho~ jud.a.si hoena. Gel bochor tayom atore umul do jud.a.si hoena. Gel bochor tayom atore sahan hoena. Gel bochor tayom ato do a.d.i mon´j hoena. Ra.ska. doe menkeda, “ Nitok´ abo do guric´ reak´ khotbon benao dar.eak´a. Guric´ reak´ khot ot la.git´ bhagea.” Ad.epaseren hor.ko menkeda, “ Ra.ska. do a.d.i husia.r hor. kanae. Uni doe par.hao dar.eak´a.

Gel bochor tayom uni do ato a.d.i mon´je benaokeda. Gel bochor tayom atore umul do jud.a.si hoena. Gel bochor tayom atore sahan dare hoena. Ka.t.ic´ dare harakate dare hoena.” Onko doko menkeda, “ Abo do Ra.ska. sarpon´c ko benaokede.” Joto hor. ko menkeda, “ Ra.ska. do husia.r sarpon´c kanae.” Uni doe par.hao dar.eak´a. Uni do aboak´ ato a.d.i mon´je benaokeda.